

BUTLLETÍ

de l'associació cultural catalana

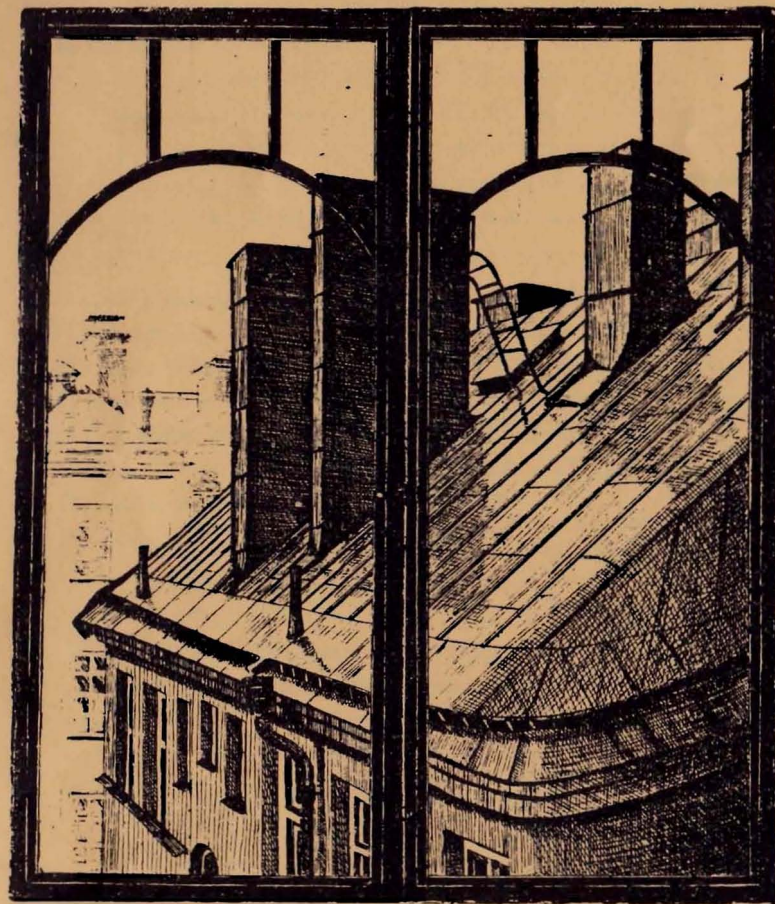
als països nòrdics

les quatre barres

any 1979

núm 4

1.20

MCDahlm. 79

"Les quatre barres"
apartat de correus: Box 4010, 102 61 Stockholm
gir postal
postgirokonto : 970916-3
"Les quatre barres"
c/o Casanovas, Stockholm

consell directiu
President : Joaquim Masoliver
Vice-President : Mercè de las Heras
Secretari : Ramon Cavaller
Caixer : Joan Casanovas
Cap de Serveis : Maria Rosa Faure de Domènech
Vocals : Magí Rovira, Jaume Pomares,
Joan Carles Cebrian, Roser Matas,
Ignaci Puigdomènech

SUMARI

Editorial.....	3
Correu.....	5
Notícies.....	7
De socis.....	9
Att finnas men inte synas.....	11
250 aniversari del naixement del Pare Soler.....	13
El Mestre Pau Casals a Estocolm.....	15
Frederic Mompou, Premi Nacional de Música, 1979....	18
D'àpats.....	20
Retalls.....	21
Exercicis de gramàtica.....	22

EDITORIAL

Aquesta primavera tindrà lloc a Suècia el referèndum sobre l'energia nuclear. A tots ens haurà arribat ja un munt d'informació. Degut a l'importància d'aquest referèndum, però, vull aprofitar les pàgines d'aquest butlletí per a fer una crida als catalans residents a Suècia a fi que manifestin llur opinió amb llur vot.

El Parlament suec s'ha posat finalment d'acord. Hi haurà tres alternatives:

-L'alternativa del partit del centre i dels comunistes (la mal anomenada "Nej-alternativet") que proposa deu centrals nuclears que s'aniran desmuntant en un termini de deu anys. Aquestes centrals estan ja funcionant o estan ja projectades.

-L'alternativa dels socialdemòcrates i del partit popular: 12 centrals que funcionaran fins que s'esgotin (l'edat mitja d'una central és d'uns 25 anys). A més es socialitzaran les empreses que produeixen l'energia elèctrica. Actualment estan ja socialitzades al voltant del 80% de les fonts de producció.

-L'alternativa dels moderats: igual que l'anterior, però sense socialització.

Dintre del partit socialdemòcrata i del partit popular s'han format organitzacions que lluiten contra l'energia nuclear i són favorables a l'anomenada "nej-alternativet".

Aquestes dues darreres alternatives són les dites "ja-alternativet" i es contabilitzaran juntes.

Es veu - i això té el seu interès- que cap partit és partidari (al menys oficialment) d'un nombre il·limitat de centrals nuclears, la qual cosa reflecteix bastant bé l'estat d'ànim d'una gran part de l'opinió al país.

Sembla que tindran dret de vot els estrangers que ja van tenir dret a votar durant les passades eleccions municipals, és a dir els que llavors portaven més de tres anys empadronats a Suècia.

Votar en aquest referèndum és un deure moral de tothom puix que es decideix el destí de les generacions futures. Tant les organitzacions que treballen en contra com les que treballen a favor us facilitaran informació sobre aquest tema. Demaneu-la!

Entre les associacions que són favorables a l'energia nuclear ("ja-alternativet") es troba l'organització patronal "Näringslivets energi information", Riddargatan 10, 114 35 Stockholm. Entre les seves publicacions hi ha "Faktablad om energiförsörjning".

Els diguem-ne "ecologistes" ("nej-alternativet") tenen la seva organització "Folkkampanjen nej till kärnkraft", Östgötagatan 32, 116 25 Stockholm, tel 44 58 60. Entre els materials publicats per aquesta organització es troba "Rösta nej! En bok om alternativ till kärnkraft och olja" del cate - drätic Björn Kjellström i l'escriptor Per Kågeson, (Liber Förlag, 1979).

Joaquim Masoliver

CORREU

Hem rebut:

Revistes:

Butlletí interior informatiu d'Omnium Cultural.

Mai no morirem, d'Angulema.

Informació de Ginebra.

El Butlletí de la North American Catalan Society.

Aquest darrer ens dedica un article i donen informació molt detallada de la nostra activitat. Gràcies amics catalano-nord-americans!

Enric Bellprat de Winterthur ens escriu una llarga carta i entre altres coses ens diu:

"Benvolguts companys:

Acabem de rebre i de llegir el vostre Butlletí Nr. 3 del 79. Moltes gràcies per la tramesa. S'ha de dir que ho feu molt bé. Ens agrada molt, la pulcritud, el disseny, les cobertes, les il·lustracions, el contingut i tot ell respira un aire molt plaent i molt gentil. Us felicitem i us encoratgem a continuar per aquest camí dins del qual trobareu tantes satisfaccions.

En Charlie Rivel també havia estat -ja fa anys- a Zuric i a Winterthur i el vaig anar a trobar, just quan acabaven de concedir-li una medalla de plata obsequi de la ciutat de Barcelona.

Felicitats també als dibuixants David Domènech i Ramon Larray. D'aquest darrer ens agrada moltíssim el seu estil. Li escriuré per demanar-li si algun cop estaria disposat a fer-nos alguna il·lustració pel "Plançó". Té un estil molt semblant al d'un artista suís, Erni o al d'en Viusà, de Paris. Sug-

gereix més del que diu. És molt bo. A Basilea també tenim una dona, Annette, suïssa casada amb en Barceló que cuida el mateix estil. Ha fet ja moltes exposicions. També tenim un xicot, en Manel Marzo-Mart, de Manresa encara poc conegut però també molt bo."

Gràcies, amic Bellprat. L'adreça de Fridhemsg. ja no es vàlida, ara tenim apartat de correu.

La pel·lícula "La ciutat cremada", que també menciones en la carta, ens interessa molt però fins ara no hem aconseguit de fer-la arribar fins aquí dalt.

La idea de fer una trobada de centres catalans a una ciutat d'Europa és excel·lent. Com la podríem posar en pràctica?

Tilbert D. Stegmann ens envia el llibre "Diguem no - Sagen wir nein!" del qual és autor. És una antologia de textos de la "nova cançó". L'editorial és Rotbuch Verlag, Berlin. Farem el possible a fi de fer conèixer aquest llibre a Suècia.

La Fieas ens envia les actes de les reunions que fan. Nosaltres no podem assistir a totes elles degut a les nostres feines i a la tasca tan difícil que suposa guanyar un lloc per a la nostra cultura. El president, el secretari i el caixer el dia 19 de setembre van firmar un certificat d'adhesió per a aquesta federació d'immigrants de la qual formem part.

Del diari "Avui", ens escriuen animant-nos a subscriure'ns-hi. Ja hem decidit fer-ho i quan surti aquest butlletí ja haurem enviat el formulari de subscripció.

NOTICIES

El senyor Johan Falk ha presentat la tesi de doctorat a la universitat d'Upsala sobre el tema de "Ser y estar con atributos adjetivales. Anotaciones sobre el empleo de la cópula en catalán y en castellano" N'ha tret un llibre l'editorial Almqvist och Wiksell, Upsala 1979. Felicitem el nou professor.

En motiu de la presentació de la tesi ha vingut aposta el professor Joan Solà de la universitat Central de Barcelona. El dia 17 de desembre va parlar a la Universitat d'Estocolm sobre "Pompeu Fabra, forjador del català leterari modern."

Ens ha arribat una subvenció del ministeri de treball de Madrid de quatre mil coronas.

La Casa de la Cultura d'Estocolm ens ha ajudat amb nou-cents coronas com a contribució al festival del mes d'octubre.

El consell directiu s'ha reunit a can Masoliver el dia 3 i el dia 29 de novembre.

Hem de donar les gràcies a en Carles Gisbert. Sense la seva ajuda no es podria picar aquest butlletí ja que ens deixa les seves oficines a l'efecte; i les màquines d'escriure treuen fum fins ben entrada la nit.

Observeu la portada d'aquest número. L'escut de les 4 Barres dissenyat per Hans Dahlin ens ha agradat molt. El Gravat és de la Maria del Carme Dahlin.

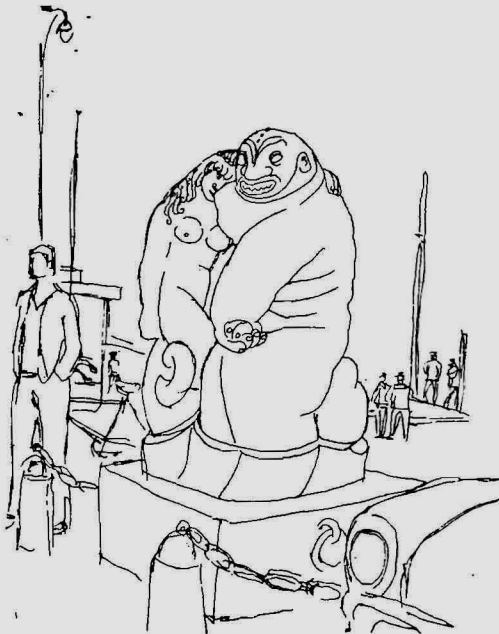
Voldriem que a cada número col·laborés un artista

català resident a Escandinàvia. Tenim per aquí en Francesc Taltavull, l'Emili Moliner, el Sebastià Márquez, l'Ibàñez i tants d'altres.

De moment hem trobat un local, un pis a Humlegårdsgatan, 17, segon. Ara haurem de pintar-lo i posar-lo bé, a fi de fer una festa al mes de gener. Cosa senzilla.....

En Jaume Pomares ens ha regalat el cançoner musical de la província d'Alacant, l'autor és Salvador Seguí.

Volem acabar dsitjant-vos Feliç Any Nou.

DE SOCIS

Socis nous:

Tomàs de las Heras	Lars Sjögren
Hägerstensallé 66	Kvarng. 2
126 55 HÄGERSTEN	116 47 STOCKHOLM

Maria Teresa Ekholm	Ylva Sohlman
Norrgatan 39 A	Karlbergsvägen 80
703 56 ÖREBRO	113 35 STOCKHOLM

Esperança Larruy
Av. Torres i Bagès 27
Premià de Dalt
Barcelona

Pilar Obiols Arino
Vanadisv. 31
Stockholm

Carme d'Obiols
Josep Obiols-Arino
Vanadisv. 31
Stockholm

Josep Maria Obiols de Lacomà
Göran Personsv. 19 n.b.
171 55 SOLNA

Joan Serra Pairó
Hagalundsg. 17 6tr
171 51 SOLNA

El nombre de socis és actualment de vuitanta-sis.
A més hi ha els socis juvenils, que són:

LLISTA DE SOCIS INFANTILS

Alfred Capistrano
Maria "

Tomàs Marimon
Ricard "

Miquel Masoliver
Beatriu "

Josep Rovira
Teresa "
Emilia "
Johanna "
Susana Johnson

Susana Vall
Martí "
Joaquim "

Anna Maria Almeida
Jordi "

Sven Dahlin

Si hi ha cap esmena a fer podeu trucar al caxier,
Joan Casanovas
Tel.: 42 28 97

ATT FINNAS MEN INTE SYNAS...

Detta brev sändes till Dagens Nyheter den 20 november men publicerades inte. Nu gör vi det.

"Söndagen den 18 nov. gav den katalanske konsertpianisten José Ribera en konsert i Grünewaldsalen; på programmet stod katalansk musik från 3 sekler. Vi har trots noggrann genomgång av DN de senaste dagarna inte kunnat finna att tidningen har uppmärksammat detta evenemang, till vilket vi hade sänt Er två biljetter.

För oss, som i och med demokratin pånyttfötts i Spanien efter en lång diktatur arbetar för att sprida kännedom om den katalanska kulturens särart, är det med undran och beklämning vi konstaterar att Sveriges största morgontidning nonchalerar ett evenemang som konserten i söndags. Vi tycker att denna underlåtenhet är så mycket mer anmärkningsvärd som t ex popkonserter och liknande arrangemang anmäls mycket flitigt, oftast dagen efter.

Ribera är en mycket uppskattad pianist, något som framgår av bl a Sv D:s ytterligt positiva recension, och därför blir det uteblivna omnämmandet i DN så mycket obegripligare. Att Ni inte är okunniga om hans kvaliteter bevisas av bl a att Ni två veckor innan hade intervjuat honom. Den artikeln har så vitt vi har kunnat se inte influerat i tidningen. Ribera själv är naturligtvis besviken över att till ingen nytta ha ställt sin tid till förfogande.

DN:s långa och förnämliga tradition som de undertryckta minoriteternas förespråkare borde, förefaller det oss, ha gjort att den uppmärksammat även katalanernas blygsamma försök att för svenska folket introducera sin länge undertryckta kultur.

Med hälsningar.

För Les Quatre Barres. Firmat: Maria Rosa Domènech.

250 ANIVERSARI DEL NAIKEMENT DEL PARE SOLER

Aquest mes de desembre se celebra el 250 Aniversari del naixement del gran músic català del segle XVIII, Antoni Soler, "un dels millors compositors, i potser el millor, dels que l'Espanya ha tingut", segons l'apreciació del famós historiador belga Gevaert.

Segons notícies de la premsa espanyola se celebraran 75 concerts en distins països per a homenatjar al nostre músic. Algunes Ambaixades hi col·laboraran, entre elles la de Copenhaguen no així la d'Estocolm, que una vegada més es deixa perdre l'oportunitat de fer promoció de la cultura catalana.

El Pare Antoni Soler va néixer a Olot de Porrera el 3 de desembre de 1729. Va estudiar a l'Escolania de Montserrat i va ésser, durant molts anys, mestre de capella de la Catedral de Lleida. Encara jove, va pendre l'hàbit de Sant Jeroni en el Monestir de l'Escolial, on fou successivament organista i mestre de capella. Poc després de la mort del mestre Nebra, va ésser nomenat mestre de l'Infant Gabriel, a qui va dedicar diferents jocs de sonades per clavecí i va inventar un instrument anomenat afinador, en el que diapasó estava dividit en dotze parts iguals. El Pare Soler, un dels músics més notables del seu temps, va morir a l'Escorial el 20 de desembre de 1783.

Com a teòric va publicar un llibre amb el títol de "Clau de la modulació" que tracta sobre la forma de saber modular. Aquest llibre fou molt criticat pels músics de l'època, però el Pare Soler es va saber defensar amb gran mestria de llurs atacs. El Mestre es va proposar en la seva teoria establir normes "a fi que els trànsits d'un terme a un altre terme, encara

que siguin els més oposats o més llunyans, es produïxin amb una suavitat que l'oida els accepti i la intel·ligència els aprovi" (1).

Com a compositor va publicar una sonada per a piano, titulada "L'evantail" (2). Són conegudes també 27 sonades per a clavecí, 12 tocadetes per a cèmbal, (3) i un cànon a quatre veus (4).

L'historiador i musicòleg Barbieri va recollir moltes notícies sobre aquest compositor. En l'arxiu particular de l'Escorial, cel·la del mestre de capella, es conserven cinc volums que contenen diferents obres sagrades i profanes del Pare Soler, composades algunes d'elles per la Càmera de l'Infant Gabriel.

Els que varem assistir al concert de piano del virtuós Josep Ribera, - per cert molt elogiats per la premsa sueca - varem poder comprovar la bellesa de la música del Pare Soler. Avui, encara que a posteriori, podem dir que aquell concert va ésser la nostra aportació a l'homenatge mundial al nostre compatriota en el seu 250 Aniversari.

(1) Manuscrit del musicòleg Rafael Mitjana.

(2) q. fol. (Bri.Mus.)

(3) XXVII Sonatas para clave.- London, Rob. Birchall (91 pàgs.)

(4) (Biblioteca de Munich).

MAGÍ ROVIRA

EL MESTRE PAU CASALS A ESTOCOLM

Un concert històric

La repatriació de les despulles del mestre Pau Casals, que va viure els darrers anys del seu exili a Puerto Rico, la terra on havia nascut la seva mare, ha fet que el nom d'aquest català universal, la figura més senyera de l'exili català i fins i tot de l'exili espanyol, hagi tingut actualitat el mes de novembre passat. Les despulles han estat rebudes amb tots els honors cívics i religiosos que es mereix la seva grandesa d'home i d'artista, i de la mateixa manera han estat enterrades i reposen ja per sempre en terra catalana, en El Vendrell, on nasqué el violoncel·lista més gran i més sublim que el món ha conegut.

Tot això m'ha fet recordar els dos encontres amb mestre Casals. El primer a Estocolm al 1930. El segon l'any 1950, a la Catalunya del Nord, a Prada, on va residir els primers decennis de l'exili. Avui em limitaré a parlar del primer encontre.

El dia 22 de novembre de 1930 els diaris d'Estocolm ja publicaven la notícia que el dia 4 de desembre tindria lloc un concert "del músic que tots els empresaris del món es disputen". "Es després d'uns quants anys d'esforços que la Societat de Concerts (Konsertbolaget) té ara l'ocasió de presentar al públic d'Estocolm aquest célebre violoncel·lista", i el concert s'anunciava com "un esdeveniment musical".

El mateix dia 4 de desembre vaig anar a saludar el mestre al Grand Hotel. Només entrar en el llarg

corredor on era la seva habitació, vaig sentir la "veu" del mestre, la veu del seu violoncel El mestre s'estava preparant per al concert. La visita va ser curta, i si ara em pregunteu de què vàrem parlar no us ho podria dir. Naturalment, li vaig dir que com a català era per a mi un honor fer la seva coneixença i vaig agrair-li que hagués volgut rebre'm, i li vaig dir que al vespre tindria el gust d'anar a sentir-lo perquè com a membre de l'Associació de Premsa Estrangera tenia una entrada per al concert.

El concert va tenir lloc a l'Auditori, la sala més gran d'Estocolm, i una sala gens elegant, més apropiada per als mítings polítics, però aquella sala freda -ja no existeix- es va omplir de calor gràcies a la presència màgica del mestre i del seu art sublim. Quan va aparèixer el mestre "la salva d'aplaudiments del nombros públic va durar més d'un minut", deia un diari al dia següent. I l'entusiasme va anar creixent i es va convertir al final en una veritable tempesta d'aplaudiments.

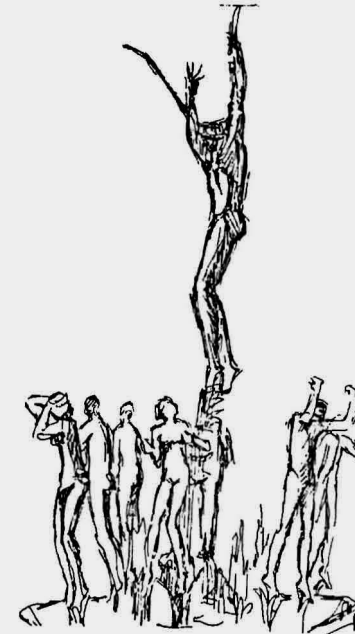
Al dia següent, no semblava tenir límits l'entusiasme de la crítica. Per exemple, al diari "Svenska Dagbladet", Moses Pergament, tal vegada el crític suec més exigent, començava aixís la seva ressenya del concert: "No hi ha paraules per retre homenatge a la seva grandesa!". Més endavant, el crític deia "que què en penso? Penso que cap pensament pot explicar el geni". "Casals és un geni meravellós. No es pot explicar. Tal vegada descriure. El que ell ofereix com a artista està tan per damunt dels seus recursos purament materials, que hom quasi oblida que existeixin".

"Si jo dic que la seva tècnica -considerant que no existeix instrument més difícil que el violoncel- no hi ha qui la iguali en el món, no exagero pas, ja que l'art de Casals és tan sublim, que tots els factors tècnics desapareixen de la consciència". I més endavant també: "Aquest home té un ànima florent, que amb humilitat, angèlicament pren el més pur de l'art en els seus braços i ens l'ofereix amb mans generoses".

Passat el temps vaig adonar-me que havia estat testimoni d'un fet extraordinari. I que va ocórrer el dia 4 de desembre de 1930, ha fet ara quaranta-nou anys.

El concert de mestre Pau Casals a l'Auditori d'Estocolm no es va repetir mai més. Un concert únic. Les circumstàncies feren que el mestre no tornés mai més a Estocolm. En tots sentits va ser un concert històric.

Ernest Dethorey

FREDERIC MOMPOU, PREMI NACIONAL DE MÚSICA, 1979

"Plus près de nous, un indépendant extrêmement personnel, Frederic Mompou, a écrit des pièces de piano d'un raffinement exquis dans leur simplicité et d'une étonnante puissance d'évocation..... Ses œuvres de poète et de visionnaire présentent une élégance et une distinction rares dans une forme dont la concision et la liberté sont très caractéristiques."

Emile Vuillermoz

(Histoire de la Musique)

"Pero a quien reconozco como un valor definitivo es Mompou. Se abre camino de una manera muy personal, y aunque usando algunas veces procedimientos extra-musicales, le creo el más completo de los compositores de nuestro país"

Joaquín Turina

Vet aquí dos distingits judicis musicals fets fa mes de quaranta anys sobre Mompou, molt abans d'esdevenir la reconeguda figura internacional d'avui. Una de les característiques del nostre gran compositor és la crist·lització d'un estil personalíssim des del començament de la seva carrera, cosa que moltíssims col·legues d'arreu del món intenten durant tota llur vida.

Rebutjant -ismes i modes, fidel a un ideal estètic orientat vers la recerca d'una música en estat pur i seguint l'impuls de la seva gran intuïció, arriba a la precisió a la síntesi, a la màxima expressivitat amb un mínim de mitjans, conservant però un sentiment de llibertat.

Com a intèrpret entusiasta de Mompou, sé que arribar a aquesta expressió tan diàfana sense possibilitat d'amagar-se darrera de cascades de notes, requereix gran esforç espiritual i espontaneïtat, filtrada per l'executant.

Com tota gran música, no se li pot afegir ni treure res. Tots sabem que Mompou és un catalanista per essència. Per la seva música passa un aire inconfusible de paisatge rural i urbà de Catalunya. Ens serveix melodies que tots podríem jurar que són part del folklore català. Ens comunica sons i sensacions que tots hem pogut sentir davant de la mar i de la muntanya catalanes o pels carrers de Barcelona.

Tanmateix són melodies i sons inventats per ell. Sols un artista de la terra és capaç d'arribar a tal identificació amb el seu poble.

Aquest any, havent Mompou rebut el premi nacional de música, s'ha reconegut oficialment el geni d'aquest gran músic.

Val més tard que mai.

Però també per extensió s'ha premiat la música catalana en general cosa de la què tots els catalans ens podem sentir honrats i orgullosos.

JOSEP RIBERA

D'APATS

Bacallà a la valenciana

KABELJO PA VALENCIA-VIS - i lutfiskstider

För 4 personer:

1/2 kg kabeljo	peppar, salt
2 dl ris	muskotnöt
fiskbuljong	1 1/2 - 2 dl vitt vin
4 gula lökar	vetemjöl
tomatpuré (sås)	olivolja
lite margarin (smör)	rivebröd

Laka ur kabeljon under 24 timmar. Byt vatten några gånger. Koka riset halvfärdigt. Skär kabeljon i bitar. Bena ur dem. Skala och skär löken i skivor. Doppa lökslingorna i vatten och därefter i vetemjölet. Bryn dem guldgula i oljan. Tag en emaljerad kastrull eller järngryta. Häll lite olja i botten. Lagg ned ett lager kabeljobitar. Peppra. Strö över lite riven muskotnöt. Lagg på ett rikligt lager med brynta lökringar. Pudra på rivebröd. Placera ett lager av det halvkokta riset ovanpå, ca 2 cm tjockt. Salta ytterst försiktigt. Täck med tomatpuré (köpt eller beredd hemma av skällade, flådda och mosade tomater). Ovanpå tomatpurén ett lager kabeljobitar. Peppra. Strö över lite riven muskotnöt. Häll på vinet. Pudra rikligt med rivebröd. Sprid ut brynta lökringar. Bred över ett nytt lager ris. Salta utomordentligt försiktigt. Häll på rikligt med tomatpuré. Slå på så mycket buljong, att den står i jämnhöjd med det hela. Koktid ca en kvart.

Koka i ugn. Serveras dekorerad med skivor av hårdkokta ägg, hackad persilja och tomatklyftor. Som dryck: rödvin

LA CUINERA D'ÖSTERMÄLM

- 20 -

RETTALLS

AVUI

Dimarts, 4 desembre 1979 - Pàgina 22

Música

Música catalana a Estocolm

Ens escriuen d'Estocolm que el dia 18 de novembre va tenir lloc a la Sala Grünewald del Palau de la Música un concert de música catalana a càrrec del pianista Josep Ribera, actiu propagador a Suècia de la nostra música. El concert, que hivia estat organitzat per l'Associació cultural catalana als països nòrdics «Les Quatre Barres», va ser un èxit en tots sentits. Després del concert es varen entaular setanta-cinc persones en un restaurant de la ciutat juntament amb Josep Ribera per celebrar el seu èxit.

En el programa hi havia representats tres segles de música catalana, des d'Antoni Soler (1729-1783), el monjo que ara, el desembre gener, serà objecte d'un homenatge internacional en commemoració del 250è aniversari del seu naixement; Frelxanet (1730), Narcís Casanovas (1747-1789), Enric Granados (1867-1918), Juli Garreta (1875-1925), Ricard Lamote de Gri-

non (1899-1962) i Frederic Mompou (1893).

A la ressenya al diari «Svenska Dagbladet», d'Estocolm, que firma Nils-Göran Sundin, llegim quel amb aquest concert Josep Ribera ha avançat un pas més endavant entre els nostres pianistes més destacats. «Josep Ribera sembla trobar la línia expressiva darrera la tonalitat. En aquest sentit, la seva interpretació és d'un nivell profund». Sundin parla també del seu «sobirà domini de l'instrument», de l'«exquísida matissació» de la seva «força concentrada». «La interpretació està ben treballada, tot conservant el sentiment de llibertat. De les composicions, Sundin cita principalment els tres preludis de Ricard Lamote de Grignon i «Suburbie» de Mompou.

Podem assenyalar també l'èxit que ha tingut Josep Ribera amb el seu nou disc, editat per Caprice (CAP 1172), de música sueca i catalana, amb composicions del suec Hilding Rosenberg i dels catalans Ri-

card Lamote de Grignon, Robert Gerhard i Frederic Mompou. Les crítiques d'aquest disc en els dos diaris més importants de Suècia, «Dagens Nyheter» i «Svenska Dagbladet», ambdós d'Estocolm, són del tot elogioses. A l'últim d'aquesta diaris, Carl-Gunnar Ahlen diu que el disc «reflecteix el modernisme a Estocolm i Barcelona en el període 1921-25», i que Josep Ribera «interpreta aquesta música amb calor cordial i brillantor tècnica». I el crític de «Dagens Nyheter», Hans Wolf, diu que aquest nou disc de Josep Ribera «explica com dos països de la perifèria europea tractaran d'alliberar-se del romanticisme nacional dels anys 20», i afegeix: «Aquesta música podria ser bastant rapòdia, però Ribera la domina vigorosament, al mateix temps que ens fa veure tots els seus aspectes». «Moltes vegades, la música que es presenta com a espanyola és, com el mateix Ribera, d'origen català», diu també Hans Wolf.

Ernest Dethorey

EFTER ETT HALVT ÅRS om och men har Åtalshotet mot Hornsgatspuckelns brigadmålaré dragits tillbaka. I Barcelona hade det inte varit något snack om saken. Där har det folkliga väggmåleriet i praktiken kommit att tillhöra yttrandefriheten, som ett sätt att ge röst åt opinioner som inte har råd att köpa in sig i informationsystemen. Polisinspårningen och rättsliga åtgärder har inte blivit aktuella.

Att döma av den skärmutställning om väggmålningar i Barcelona som Joaquín Rosell gjort för Kulturhuset verkar det som om den här sortens illegala propagandakonst utgjort en del av den politiska kampen redan före den parlamentariska demokratin genomgången i folkomröstningen 1977. Som ett uttryck för grannskapskommittéernas lokalt organiserade motstånd mot den vittvarande fascismen.

Väggmålningarna i Barcelona både liknar och skiljer sig från sina motsvarigheter i folktron- tens, Chile, nejhikornas Portugal,

multvadarnas Stockholm. De handlar mer om konkreta miljöfrågor än om rättlinjig partipolitik, bildernas uppgift är oftare att berätta drastiskt och fantasifullt än att dekorera paroller. Påfallande många av målningsarna antar skämtteckningens och seriens form. Men det händer också att konsthistorien mobiliseras för kampen på väggarna.

I väntan på att det ska avgöras om den återupprättade demokratin verkligen fyller de krav Picasso ställde för att lämna «Guernica» till den spanska staten kan man finna en kopia av en annan av hans stora målningar på en mur i Barcelona. Och en förstärkt version av Manets «Frukost i det gröna» utnyttjas som argument för ett parkområde.

«Konsten är frihetens fana», kan man läsa på en av utställningens bilder. Stora ord. Men nog tjänar målningarna på Barcelonas väggar snarare som frihetens standar än som dess skygglappar.

LEIF NYLÉN

← KONSTEN ÄR
FRIHETENS FANA

DAGENS NYHETER

30-10-79

- 21 -

EXERCICIS DE GRAMÀTICA

	un, una	de, d'	
1)	un banc	de	sardines
2)	un mat.	de	bens
3)	un canilla	de	gossos **
4)	un eixam	de	abelles
5)	un estart	de	coloms
6)	un escamot	de	ovelles
7)	un vesper	de	vespres
8)	un munio	de	homes

el, l' d'en, de l' = de N' (B)

1)	un anyell	de	Pere
2)	un poltre	de	Antoni
3)	un cadell	de	Oriol
4)	un colomí	de	Jordi
5)	un onset	de	Ramon

* guarda (B)
 ** canis (B)